

pereccel eltemetett nő nyugodott, amelyre később jellegzetes késő Keszthely-kultúrárs viseletű asszonyt temettek (585. sír). Érdemes megemlíteni a 603. sírt is, amelyben vas övveretek kerültek elő. A temető Ny-i részén, szintén korábbi tapasztalatainknak megfelelően, megjelentek a késői időszak jellegzetes leletei. Az ásatási terület K-i szélétől É-ra még az 1990-es évek elején engedély nélkül kiásott 63 m hosszú, 20–30 m széles és 150–200 cm mély gödör betemetését megelőzően folytattunk feltárást. Ennek során kiderült, hogy a déli részen, a sírok egy részét elpusztították, így csak a sírgödrök alját tudtuk megfigyelni. A kazetta középső és É-i részén viszont több ép sírt sikerült feltárni. A mellékletek a későbbi időszak jellegzetes leletei voltak. 38 sír került elő, köztük több kettős vagy többes temetkezés volt. Úgyis sikerült megtalálni a temető K-i szélét is. Ugyanitt 5 objektum is előkerült, amelyek közül csak az egyik tartalmazott őskori edénytöredékeket. Az újonnan feltárt sírok száma 142, összesen 651 sír került elő.

S. PERÉMI ÁGOTA

228. Lébény, Göbeháza

(Győr-Moson-Sopron megye) U, Á

2004. augusztus 2–23. között leletmentő feltárást végeztünk a területen útépitésre kijelölt szakaszon (hrsz.: 2001). Az ásatás közvetlen előzménye volt, hogy a terület szomszédságában található a Göbeháza néven nyilvántartott lelőhely. Az építkezések megindulásakor régészeti megfigyelést, majd ennek pozitív eredménye után leletmentő ásatást végeztünk. Ennek során 164 objektum került elő. Közülük egy földbe vájt, négyszögletes, tűzhely nélküli őskori (neolit) kunyhó alapja volt, míg a többi objektum egy Árpád-kori faluszél részét alkotta (árkok, gödrök, vermek, cölöplyukak). A leletanyag a 11–12. századra keltezhető.

ASZT ÁGNES

229. Létavértes, Oroszgát

(Hajdú-Bihar megye) R, B, V

2004. március 16-án a területen lévő homokbányából egy helybeli lakos homokkitermelés közben emberi csontokra bukkant. Március 19-én a helyszínen megmutatták a csontok pontos lelőhelyét. A sík, de kisebb homokdombokkal szabdaltszerű területet szemétkerakónak használták, nemrég indult el a homok bányászása. A helyszíni szemle során több embercsontot is találtunk, szemmel láthatóan szétdobálták őket. Eredeti helyzetben csak két lábszárcsontot sikerült megfigyelni, amelyek a halom érintetlen részéből lógtak ki. A bolygatott lelőhelyen több mint egy tucat bronzkori cserepet is találtunk. Sajnos a cserepek sem eredeti helyzetben voltak, vagy az elhunytakhoz tartoztak, vagy a jól megfigyelhető gödrökből kerültek elő.

A temetőt elhagyva, a hídon átkelve egy kb. 2 m magas, nagy kiterjedésű halmot vettünk észre. A halom

tetején állva kiderült, hogy szabályos téglalap alakú földvállról van szó, amelynek belsejét szintén szemétkerakónak és homokbányának kezdték használni. A megbolygatott falban jól látszottak a rétegek, amelyekből további cserepeket gyűjtöttünk. Az előkerült leletek szintén az őskorból származtak, egy nagyobb edénytöredék a badeni kultúra emléke lehet, de bronzkori és vaskori cserepek is voltak a lelőhelyen.

DANI JÁNOS – D. SZABÓ LÁSZLÓ

230. Lipót határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Kk, Kú

A község településrendezési tervmódosításához kapcsolódó örökségvédelmi hatástanulmány készítése folyamán 2004. március 13–14-én helyszíni szemlét tartottunk a település fejlesztésre kijelölt területein. A vizsgálat folyamán a Dunaremete felé vezető úttól K-re gyűjtöttünk szórványos leletanyagot. Két késő középkori és három kora újkori (17–18. század) kerámiatöredék került elő (valamint újkori töredékek), viszonylag nagy területen elszórtan, egymástól távol. A többi kutatott területen régészeti leletanyag nem került elő.

Munkatárs: Hatós János régészhallgató.

TAKÁCS KÁROLY

231. Litér, Papvásárhegy

(MRT 2. k. 29/6–7 lh.)

(Veszprém megye) Ó, Ró, N

2004. május 10. és június 7. között végeztük el az előfeltárást a balatoni elkerülő út építéséhez kapcsolódó, kb. 300 m hosszú és 14–20 m széles, teljesen sík területen. Az objektumok a terület K-i vége felé elfogytak, Ny-i végén sűrűsödtek és Ny felé túlterjedtek a jelenlegi feltárt területen. A lelőhelyen eddig három korszak jelenségeit figyeltük meg. Őskori településnyomok: cölöplyukak, gödrök árkok; római kori gödör; népvándorlás kori temető sírjai. A temetőnek eddig 10–12 sírfoltja jelentkezett a terület Ny-i végén, az őskori objektumok közé beásva. Összesen 48 objektumot tártunk fel, közülük 24 cölöplyuk, 3 gödör és 22 árok. Az árkok több árokrendszer alkottak, amelyeket egy árok összekötött egymással. A többi kisebb objektum (főként cölöplyukak), egy kivételével zömmel a két nagy árokrendszer közelében helyezkedett el. A feltárt terület egészére az erőteljes leletszegénység volt jellemző.

Munkatárs: Regénye Judit régész.

RAINER PÁL

232. Lövő határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Ró, A, Kk, Kú

2004. április 29-én terepbejárást végeztem régészeti hatástanulmány céljából.

Felsővízes: A 84. sz. út mellett, az úttól Ny-ra viszonylag nagy területen intenzív késő középkori és kora újkori

ri telepjelenségeket észleltem. Úgy tűnik, a lelőhely egy része átnyúlik az út K-i oldalára is.

Pataki-dűlő: A Gömöri János által korábban felfedezett 8–9. századi lelőhelyről kiderült, hogy egészen a volt gépállomás széléig kiterjed. A felszínen nagyszámú vassalak- és kerámiatöredéket figyeltem meg.

Strand: A Vasút utcai lelőhelytől délre lévő telteken római kori és őskori kerámiatöredékek kerültek elő. A régészeti jelenségek feltehetően a domb tetejéig tartanak, tehát a mai főutca két oldalán, a házak alatt is megvannak. Valószínűleg összefügg a Vasút utcai lelőhellyel, de a kettő közötti terület egyelőre kutathatatlan (erdő).

Vasút utca: Ezen a területen nagy kiterjedésű római településnyomot észleltem, amelynek a középső részén (a település szélső telkeitől a vasúti őrházig) számos edénytöredék mellett nagyszámú téglatöredéket is találtam. A megfigyelt jelenségek alapján római kori villára lehet következtetni.

Várhely: Felleltem a régebbi szakanyagokból ismert lelőhelyet, amely a Kardos-ér K-i oldalán emelkedő dombháttal azonos. A szőlők között és a mellette lévő szántóföldön őskori és római kori kerámiatöredékeket gyűjtöttem.

Völcséji határra-dűlő: A település Ny-i szélét érintő lakóterület-fejlesztés területén két, egymáshoz közeli foltban késő középkori és 17–18. századi cseréptöredékeket gyűjtöttem. A lelőhely határait nem tudtam megállapítani.

A többi tervezett fejlesztési területen régészeti anyag nem került elő.

TAKÁCS KÁROLY

233. Lukácsháza, Nagycsömötei-hegy, Kistrókás

(Vas megye) U, R

2004. április 23–30. között leletmentést végeztünk a kb. 2 ha nagyságú területen. Ennek során 18 objektum (különböző méretű és formájú gödrök) feltárását végeztük el. Az 1. objektumban nem találtunk régészeti emléket, a 3–18. objektumok (többnyire méhkas alakú gödrök) a DVK különböző (korai és kottafejes) periódusainak leleteit (kerámia, patics, kőeszközök) tartalmazták. A 2. objektum egy több mint 2 m mély, 10 m hosszú beásás, már ami az út felületébe esett. Nagy mennyiségű edénytöredéket, rengeteg háztapasztás-töredéket, sok kőeszközt (balták, nyílhegy, kovaszilánk) és kőnyersanyagot, valamint egy szarvasmarha vázrészét emeltük ki innen. Kora: badeni kultúra. A lelőhely a domb gerincén és a Gyöngyös felé folytatódik.

Munkatársak: Nagy Marcella és Vámos Gábor (geodéziai felmérés) régésztechnikus.

ILON GÁBOR

234. Lulla határa

(Somogy megye) Ó, R, LT, Ró, Á, Kk

2004. november 17-én terepbejárást végeztünk a Lulla és Balatonendréd között tervezett összekötő út 9,5 km-

es hosszában. A nyomvonalból fedettség miatt közel 7 km-es szakasz nem volt járható. A fennmaradó szakaszon kilenc lelőhelyet regisztráltunk.

Büdös-alja: A település középső részén, az Öreg-erdő ÉK-i szélé és egy, a Jaba-patakba torkolló vízfolyás között lévő határrészen található a lelőhely. A terület két, É-D-i irányú domb viszonylag szűk völgyében fekszik, kb. 0,5 km-re, É-ra a Lulla-pusztai-patak torkollik az említett vízfolyásba. Jó látási viszonyok között gyűjtöttük a leleteket, amelyek a lelőhely ÉNy-i szélén, már szántott földön csak elszórtan kerültek elő. A leletanyag nagy mennyiségű Árpád-kori és késő középkori kerámiatöredék, köztük hullámvonal és rádlimitás oldalak.

Jaba-hát: Jabapusztától közvetlenül É-ra, a Jaba-hátnak nevezett határrészen figyeltük meg a lelőhelyet, a Balatonendréd felé vezető földút mentén közvetlenül Ny-ra, a tsz karámjától 300 m-re. Egy kb. É-D-i irányú domb viszonylag meredek lejtőjének aljáról van szó, egy a Jaba-patakba torkolló vízfolyás közelében. A vetésben kb. 150×70 m nagyságú foltban elszórtan jelentkeztek a leletek. A leletanyag közepes mennyiségű jellegtelen őskori oldaltöredék, egy beszúrt pontsoros, valószínűleg késő rézkori (péceli) peremtöredék, egy szépen retusált kova nyílhegy, egy újkori peremtöredék.

Jabapuszta DK: Jabapusztától közvetlenül délre, a Lullára vezető út és a Jaba-patak közti keskeny határrészen található a lelőhely. A jabapusztai bekötőúttól délre 50–100 m-re kb. 200×50 m hosszú foltban (a lullai út mentén) kerültek elő a régészeti leletek. A patak partjához itt lankásan ereszkedik egy É-D-i irányú domb oldala (Szilfás-dűlő), amelyre feltehetően felhúzódik a lelőhely. A lábon álló kukorica miatt azonban ezt nem sikerült megfigyelni. A leletanyag kevés jellegtelen őskori és egy-két kelta grafitos oldal, közepes mennyiségű római és Árpád-kori kerámiatöredék, újkori földdarab.

Lovarda: A Büdös-alja lelőhelytől É-ra 300 m-re egy É-D-i irányú domb alján terül el, a Jaba-patak jobb partján. Egy kb. 300×80 m-es nagyságú területen, vetett parcellában találtuk a leleteket: néhány őskori oldaltöredéket és kova magkövet, továbbá közepes, sok késő középkori (15–17. század) kerámiatöredéket, egy újkori oldaltöredéket.

Lulla ÉNy: A 2. lelőhelytől ÉNy-ra mintegy 300 m-re, egy különálló erdőtömb déli szélén, kb. É-D-i irányú, 200×100 m-es foltban gyűjtöttük a leleteket a szántásban. A lelőhely a Jaba-patak közelében található, de patak felőli, K-i szélét a járhatatlan parcellák miatt nem lehetett behatárolni. A leletanyag egy-két darab őskori oldaltöredék, valamint kevés római és Árpád-kori kerámiatöredék.

SOMOGYI KRISZTINA

235. Madocsa, Templom tér 6.

(Tolna megye) Kő

Lakossági bejelentést kaptunk, hogy a faluban kövekkel kirakott oldalú kút került elő pár éve. A madocsa-i középkori bencés apátság helyén álló református temp-